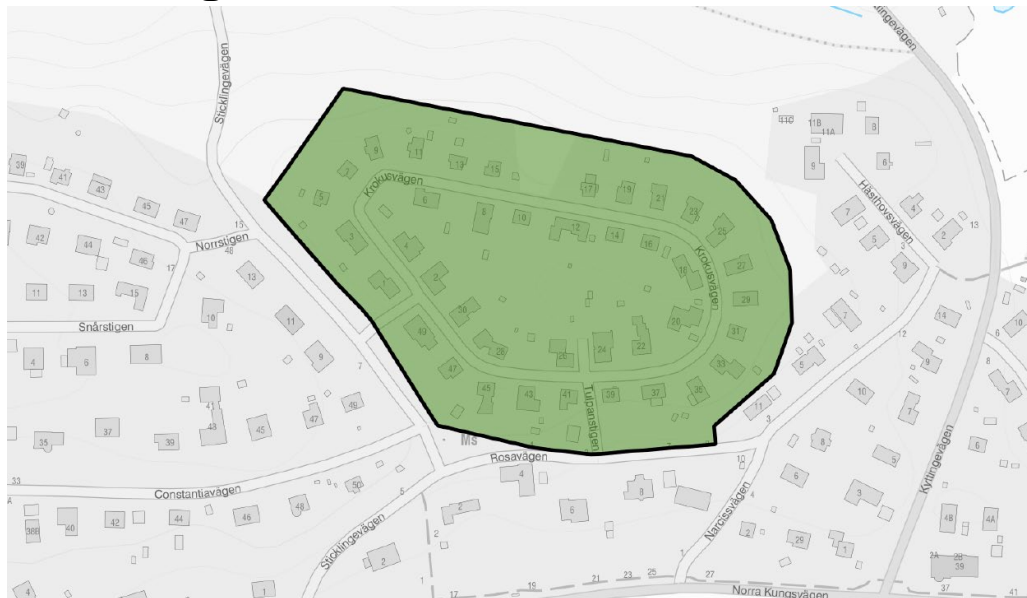

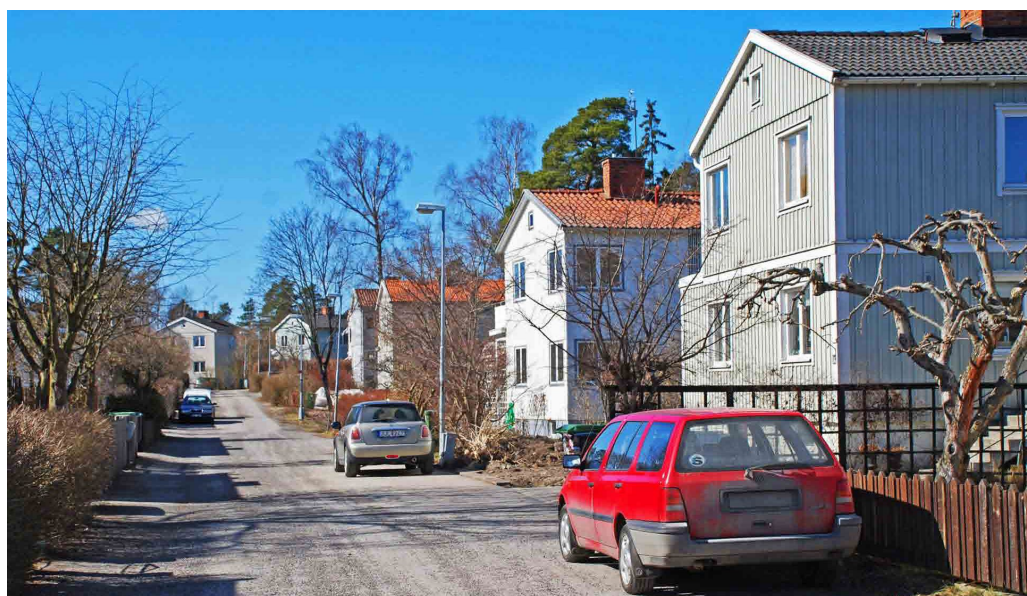

Krokusvägen

Bakgrund

Området, som ligger uppe på Islingeplatån, planlades 1937 för 40 friliggande småstugor. God terränganpassning av gator och bebyggelse är karaktäristiskt för planen som hade utarbetats av Lidingös dåvarande byggnadschef, Harald Skårman. Villorna är typhus från HSB:s fabrik i Landsbro, så kallade Borohus. De är trots sina likheter av något varierande utformning. De uppfördes som egna hem med fastighetsägarens egen arbetsinsats vid uppförandet som en del av kontantinsatsen. Åtta av dem är uppförda i två våningar och trettiofyra är enplansvillor.

De åtta tvåvåningsvillorna ligger samlade i norr och blir en hög markör i området.

Beskrivning av området

Området, som omfattar kvarteren Hyacinten, Tulpanen, Krokusen och Snödroppen, ligger på Islingeplatån i nordöstra Islinge. Krokusvägen har dragits i en slinga uppe på krönet. Runt området faller terrängen mer eller mindre brant åt alla väderstreck. Området har på så sätt karaktär av en sluten enklav. När området planlades 1937 omfattade det 40 friliggande små egnahemsvillor placerade på var sida om Krokusvägen.

Villorna ligger med långsidorna mot vägen förutom i kvarteret Hyacinten där villorna vänder ena gaveln utåt. De ligger på ett gemensamt avstånd, indragna från gatan med en liten förgårdsmark mellan fasad och gata. Gaturummet inramas av häckar, låga staket och några låga murar. Vägen är smal utan trottoarer. Villornas placering längs vägen med förgårdsmark och låga avgränsningar tydliggör gaturummet. Området har överlag en intim småstadskaraktär.

Tulpanen 7. Liten egnahemsvilla vars ursprungliga 1930-talsexteriör är väl bibehållen. 1968 gjordes en mindre tillbyggnad med fasad i vit kalksandsten.

Beskrivning av bebyggelsen

Arkitektoniskt är villorna hållna i en enhetlig och måttfull folkhemsfunktionalism. De flacka sadeltaken var ursprungligen alla täckta med lertegel och sprången var måttliga med synliga tassar. Fasaderna var klädda med locklistpanel utan knutbrädor och vanligen målade i ljusa kulörer. En- och tvåluftsfönstren hade smala omfattningar och var placerade i liv med fasaden. Området var på så vis uniformt till sin karaktär, vilket fortfarande sätter prägel. I sen tid har dock flera förändringar skett. Många villor har blivit tillbyggda, många har fått nya fönster och ny typ av taktäckning. Några har blivit tilläggsisolerade och fått nya fasader med mexisten eller ny träpanel. Trots senare förändringar har dock området fortfarande kvar en grundkaraktär i bebyggelsens placering och utformning. De hus som endast genomgått få eller mindre förändringar blir på så vis särskilt viktiga för att områdets 1930-tals-karaktär ska kunna fortbestå.

Snödroppen 8 till vänster och Krokusen 8 till höger är exempel på den småskaliga egnahemsbebyggelsen längs med Krokusvägen.

Skalan i området är ännu lågmäld och enkel, gaturummet tydligt definierat. Trädgårdarna är fortfarande oftast enkla och passar väl ihop med bebyggelsens anspråkslösa karaktär. Mitt i området, i kvarteren Snödroppen och Tulpanen, finns en torgliknande platsbildning. Vegetationen inom området består främst av högvuxna tallar och lövträd som lönn och ek.

Villorna ligger med långsidorna mot vägen förutom i kvarteret Hyacinten där villorna vänder ena gaveln utåt. Många tomter präglas fortfarande av fruktträd och syrener vilket hör till den småskaliga 1930-talskaraktären.

Sammanfattande värdering

Krokusvägen utgör en särskilt värdefull kulturmiljö. Krokusvägen är Lidingös främsta exempel på småstugebebyggelse från 1930-talet. Till skillnad från flera andra kommuner i Stockholmsområdet byggdes få egnahemsvillor på Lidingö. Krokusvägen är ett bra exempel på ett enhetligt planerat och väl sammanhållet område med egnahemsvillor från sent 1930-tal. Byggnadernas ursprungliga uniforma och homogena utformning och placering längs vägen kan fortfarande uppfattas, trots senare förändringar. Bebyggelsen ger en god återspeglning av hur staten eftersträvade att lösa bostadsfrågan för ett bredare befolkningsskikt under mellankrigstidens expansiva stadsutveckling på Lidingö.

Området är uppmärksammat som kulturmiljö i ”Lidingö – Kulturhistoriska miljöer” (Stockholms Länsmuseum, 1990).

Karaktärsdrag

- Den konsekvent genomförda stadsplanen från 1937 med mycket god terränganpassning.
- Det regelbundna bebyggelsemönstret med friliggande villor orienterade mot Krokusvägen. Villornas indragna placering i förhållande till gatuliv, långsida eller gavelfasad mot gatan.
- Lummiga, intima tomter av trädgårds- och naturtomtskaraktär.
- Låga häckar och staket mot gatan.
- Småstugans småskaliga volym, flacka sadeltak, fasader av locklistpanel i ljusa kulörer samt en- och tvåluftsfönster av trä i fasadliv.

Råd och riktlinjer

Förutom vad som anges i Lidingös kulturmiljöprogram Del 1 gällande vård och underhåll av byggnader ges följande råd:

- Bebyggelsen bibehålla sin utformning mot gaturummet avseende byggnadernas placering på tomten, volymverkan och fasadmaterial.
- Byggnadernas ursprungliga arkitektoniska uttryck bör bevaras och vara vägledande vid om- och tillbyggnad.
- Äldre byggnadsdetaljer bör värnas, exempelvis fönster och dörrar i originalutförande.
- Tidstypisk färgsättning ska vara vägledande vid ommålning.
- Området bör fortsatt präglas av grönska i form av äldre uppvuxna träd, fruktträd, bärbuskar och gräsytor. Välbevarade trädgårdar med en gestaltning som knyter an till bebyggelsens äldre karaktär bör bevaras, t. ex. växtlighet, staket/murar och grusade/stenbelagda gångar.
- Häckar och staket mot gatan bör hållas låga.
- Vid eventuell tillbyggnad, utgå från den omgivande bebyggelsen vad gäller husens placering på tomten, utformning och volymverkan. Utforma nya tillägg med hänsyn till befintlig bebyggelsestruktur och stadsbild.
- Markarbeten i form av sprängning, fyllning och schaktning bör undvikas.
- Miljön som helhet är känslig för förändringar och antikvarisk sakkunnig bör medverka vid ändringar som påverkar det kulturhistoriska värdet.